

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitltér sora 30 fillér.

Magyarország Péter Pálja.

A holnapi naptól kezdve a szélrózsa minden irányában megkezdődik az Isten áldásának aralása.

A holnapi naptól kezdve kétszeresen érzünk. Érezzük az Isten adományát, érezzük az Isten verését. A dús róna, a sárga tömött kalász, a magyarok Istenének jósága juttatja eszünkbe . . . A borzalmas jelen fiainknak ingadozása pedig, eszünkbe juttatja gyengeségünk.

Micsoda fenséges lenne az idej Péter Pál, ha a magyar megérthetné egymást. Micsoda fenséges lenne aratásunk, ha a magyar önzellen volna.

Fáj a szívünk, hogy most, amikor az Isten jó természettel áldotta meg Hazánkat, éppen most áll a honfi a honfival szemben.

Letarolják majd a gabonát és ahelyett, hogy vig danával fejeznék be aratásunkat külön . . . külön . . . asztalhoz ülünk, lehorgaszjtuk fejünket és sirunk. Siraljuk önmagunkat, ünnep helyett zokogunk.

Hej! Valamikor . . . nem is olyan régen . . . Péter Pál ünnepén örülni is tudott a magyar.

Valamikor . . . nem is olyan régen, ünnepi köntöst vehettünk fel a magyar gazda legideálisabb ünnepére; az aratók legszebb napjára.

Ma pedig, amikor méltán ünnepelnénk, nem tudunk ünnepet ülni.

Most más az élet! Tempora mutantur! Pedig nem is az idő változott meg. Megváltoztunk mi magunk.

Valamikor, Péter Pál napján más volt a magyar; most: »Rút szibarita volt«!

Nem tudunk most ünnepi köntöst ölteni. mert nem tiszta lelkiismeretünk.

Nem lehet most egy szívvel imád-

kozni, mert nincs is mindnyájunknak szive; némelyeké az önzés sulya alatt megkövesedett, másoknak pedig nem is volt.

Ma, Péter és Pál napján legjobban szeretnénk halotti tort ülni, temetni. Eltemetni a boldogtalan és szerencsétlen kezű gyász magyarokat, akik megfeledeztek öseink jussáról, akikben vízzé vált a vér.

Örömről szó sem lehet! De minek is örülnénk? Annak, hogy az arany kalásznak kövér a szeme? Mit ér az, ha sirva kell megenünk? Mit ér az a kenyér, amelyet honleányaink sirva dagasztanak?

Mily különös is ami életünk. Ahol az öröm, ott van az öröm is.

De ilyen örömről, amelyben az öröm maga Árpád sarja, ilyen örömről örömről régen nem volt.

Pedig most tiszta a táblás vetés, nincs benne gaz! De életünk gazos. Tele van magyar tejen nevelt szüros csalánnal. Ez szurkálja, ez csipdesi a magyar aratót. Jobban fáj az neki, mintha száraz tövist aratna!

Rendekre nő holnaptól kezdve az aranyos kalász büszke feje, az arató kiméltlen kaszája előtt.

Megvadulva szalad majd tova a kis fürjecske, amint az éles pengéjű kasza moráját hallja. Hová fut? Hová száll? Új otthont keresni. Nekünk nem szabad, nem lehet, ide köt az anyaföld öseink vére.

Pedig jobb volna talán, ha búcsút lehetne mondani annak a hazának, amelynek fiai árulók lettek.

Mostantól kezdve, a nap perzselő hevében felgyűrt ingujjal dolgoznak apáink. Szegényeknek még annyi idejük sincs, hogy korcuzkból elővehessék pipájukat és rá nézzenek. Ha elfáradnak,

ujra kezdik. Dölgoznak, fáradoznak kézzel. Eszük azonban nincs a munkánál, hanem azon jár, hogy meddig dolgozzanak még öröm nélkül.

Szomorú Péter Pál ünnepe, szomorúan köszöntelek!

Megérkezésed győzze le az önzök »klikkjét«. Győzze le az elhamarkodott magyarokat. Még nincs későn! Akkor majd örömmel üdvözlünk.

Mert mit ér a dús termés, ha nincs »közös asztalunk«, ahol leülhetnénk és békességgel fogyaszthatnók el az isteni áldás földi magvát, az áldásos természetből gyűrt fehér cipőt.

Kiss Antal.

* **Az országos függetlenségi párt zombori új tagja.** Baloghy Ernő, vérmes Tiszaista, valóban beváltotta ama kijelentését, hogy Tisza mellett tart ki. Most azonban, hogy Tisza elkötözött, Baloghy belépett az országos függetlenségi pártba, s azt a jól informált Budapesti Hirlap is hozta.

* **Az új törvényhatósági bizottsági tagok behívása.** A belügyminiszter egy egészen új reformot hozott a közigazgatás elé. Konkrét rendelkezésben kimondta ugyanis, hogy az újonnan megválasztott törvényhatósági bizottsági tagok — tekintet nélkül a választás ellen bádott felebbezésre — a közgyűlésre azonnal és mindaddig meghívandók, amíg választásuk, vagy megnem semisítetik, vagy pedig megbízásuk le nem jár.

* **Főispánok.** Báró Fejérváry Géza miniszterelnök június hó 27-étől kezdve, jelentés tétel végett, egymásután magához rendeli a főispánokat. Az esetleg lemondó főispánok helyett a kormány új főispánokat nevez ki, akiket ha a törvényhatósági közgyűlés nem installálná, úgy kormány biztosokként fognak szerepelni a közélet mesgyéjén.

* **Községi jegyző lakása.** A belügyminiszter feloldotta ama vármegyei közgyűlési határozatot, amely szerint kötelezte a vármegye területén lévő községeket, a jegyzőnek természetbeni lakás adására. Együttal, érvényre emelte azon községi képviselő testületi határozatot, amely szerint a községi jegyző kérelme

TERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

elutasítható, ha lakaspéncz emelést, vagy természetbeni lakást kér. Az érdekeltek, amek a közigazgatási bírósághoz fordultak, most azonban a panaszt minden beavatkozás nélkül visszautasította.

*** Az állításkötelesek és a kivándorlás.** A m. kir. belügyminiszter rendeletileg arról értesíti a hatóságokat, hogy az állításköteles korban még nem álló egyének részére kért külföldi utlevélnek kiadása ellen azon év fősorozási időszakának kezdetéig, — márczius 1-ig — a melyben állításköteles korba lépnek, vagyis 21. életévüket betöltendik, védőkötelezettségi szempontból nem forog fenn akadály.

Vármegyei közgyűlés.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Bács Bodrog vármegye közgyűlési nagytermének falára festett szent Pál ugyanasok bímúlt a 28-iki közgyűlésen.

Bámulta, hogy az eddigi csendes törvényhatósági bizottsági tagok egyszerre úgy meglevenedtek.

Nem is csodal Hiszen nemzeti ügyünkről van szó. Arról, hogy a magyar ön maga döntse el lét és életkérdését. Nem alhatik hát most Magyarország, amikor a felsőbb lakaj gárda, megrottására törekszik.

Talpon vagyunk mindannyian és felve őriztik a legdrágább kincsünket ami vértől ázott szabadságunkat.

Mindnyájan figyelünk, ügyelünk minden téren s hogyha azt látjuk, hogy a veszély közeleg, mindnyájan azt mondjuk amit Kossuth Debrezenben mondott.

A politikai élet szemmel tartása ősz szefüzte most Bács Bodrog megye honfiat, a mélyen érző magyarokat. Közös érzelmük egy pontban csúszosodott ki s ez a pont Fernbach Károly elítélő és ostromozó pontja volt.

Részletes tudósításunk különben így szól:

Pontban 9 órakor nyitotta meg főispánunk a gyűlést, először üdvözlőlvén az egybegyűlt tagokat, majd József főhercegről emlékezett meg.

Kegyeletes szavakkal parentálta el a legmagyarabb főherceget. Kiemelte mint gazdást, kiemelte mint olyat, aki a magyarságot mindent feláldozott.

Indítványozta emlékének jegyzőkönyvben megörökítését, úgy szintén azt, hogy a vármegye részvételével járuljon özevegye fájalmainak enyhítéséhez.

A gyűlés mindkét indítványt magáévá tette.

Most következett a közgyűlés fénypontja. Fernbach Károly indítványa, amellyel szemben a választmányik is volt több módosítással ugyan, de hasonló tartalmu indítványa.

Fernbach Károly indítványát Vojnits István főjegyző olvasta fel.

Az indítvány magva a következő: Az imparlamentárisnak kimondott Fejérvári kormány, miután a képviselőház vele szemben bizalmatlanságot szavazott a Házat az 1867. évi X. t. cz. tiltó rendelkezése ellenére ex-lexben hónapokra elnapolta. Mint-hogy így válságos körülmények között alkotmányunknak ily kímélő megsértése után okkal tarthat a nemzet attól, hogy az új kormány a nyílt abszolútizmus terére lép és rendeletekkel fog kormányozni: a törvényhatóságoknak az 1886. évi XXI. t. cz. értelmében alkotmány védő hazafias köteletségül kinyilatkoztatni, hogy az országgyűlés által megnevezett szavazott adók lényeges behajtását s meg nem ajánlott újonczok tényleges kiállítását megfogják tagadni, s tisztviselőiknek az őket törvényes eljárásuk miatt netán érhető bármiféle sérelemért teljes elégtételt fognak nyújtani.

Óriási tapsviharral és éljennel fogadták ez önálló indítványt. Percezig zúgott a nagyteremben a helyeslés. Majd Fernbach Károly állott fel szólásra.

Méla áhitattal hallgatta mindenki a megnyerő beszédet, amelynek a tulajdonképeni velege az, hogy a haza veszélyben van... nemuljanak hát el a különböző pártok és csatlakozzanak ahhoz a párthoz, amely az ország zászlóját tartja kezében.

Most Mihályovits Endre orsz. képviselő a törvényhatósági bizottságot mondott Fernbach Károlyról köszönetet mondott. Meglátszott Mihályovits, hogy többet nem akar mondani... de hazafias lelke nem tudott győzni érzelmvilágán és egy olyan hatalmas orációt mondott, amelyet ritkán van alkalmunk hallani.

Elkeseredten ostromozta, a mostani kormány férfiakat, akik nincsenek tudatában cselekedettüknek.

Fejtegette az 1504. évben hozott törvényozzikeket, amelyek szintén mostan hozandó határozatokkal egy testvérek lennének. A plasztikus, és gyönyörűbbnél gyönyörűbb építetokkal felozírázott beszéd annyira meghatott mindenkit, hogy sokan könnyeztek. Talán még tovább is beszélt volna Mihályovits, de nem tudott... nem bírt, mert érzékenysége nem engedte ajakára a szót. Az általános tetszés nyilvánítást azonban megszakította egy hang, amelyet egy idő óta ritkán hallhatunk közgyűléseink termében. Ez a hang Báró Vojnits Istváné volt.

Eljött most közibénk... tudja Isten milyen szándékkal.

Talán ismét rombolni akart? Talán elöttünk akarta mutatni a szépet? Vagy köztünk akart megjavulni? Nem tudjuk! De az bizonyos, hogy egyik sem sikerült neki! Mihelyt beszédébe kezdett, Pfuj! Abczug! Pezagos! hős! Komédiás! Zsebkendő! lovag stb. címekkel titulálták. Óriási zúr-zavar támadt erre. Piszkosabbnál piszkosabb jelzőkkel titulálták Bácska volt főispánját. Báró Vojnits csak hallgatott. Összetette két kezét, lehajtotta fejét, mintha beismerné, hogy egyszer nagyon rosszat tett!

Szegény főispánunk hiába csemetett nem szült meg a zúr-zavar.

Körülbelül fél óráig tartott ez az állapot; a levegőben pedig egymás után röpködtek a megisztelő kifejezések; a zsebkendők pedig kivándoroltak a zsebkézből — emlékeztetést il november 18-ára.

Végre a főispáni intézkedés után, Vojnits báró is szóhoz juthatott.

Beszédjét, annak tartalmát itt körülmenyesen le nem írhatjuk, mert a nagy zaj eltemette a bűnbánó hangot.

Két politikai vezér elfogadott indítványról akart szólni, Polonyiról és Hadikeről. Azonban nem tudott, elnyelte hangját a függetlenségiek zúgó abczugolása.

Majd letette írott propositóját... majd felvette, de érdemlegesen nem tárgyalhatott semmit.

Rései dr. emelt szót mellette, de hiába.

Most következett a szavazás az állandó választmány indítványára és Fernbach indítványára.

Az állandó választmányi határozata mellett lévőik igennel; a Fernbachisták pedig nemmel szavaztak.

A nemmel szavazók nagyobbbrészt adójuk után bekerült viriliták. Mig az igennel szavazók községi jegyzők, aljegyzők, főbírók stb.

A szavazat a Fernbachisták javára döntött.

Igennel 80-an, nemmel 82-en szavaztak. Erre azután kilört a lelkesedés igazán, úgy hogy tárgyain nem is lehetett tovább, különben az idő is előre haladt s így főispánunk a gyűlést délután 3 óráig bezúntta.

A délelőtti gyűlés Fernbach életelésével ért véget.

Miután lapunk tartás a délutáni gyűlés még folyik, ezért a tárgysorozat pontjainak tárgyalását a jövő számunkban hozzuk.

A városok anyagi helyzete.

Mult évben a rendezett tanácsú városok kongresszust tartottak, melyen elhatározták, hogy helyzetük javítása érdekében memorandumot intéznek a kormányhoz. A kongresszus Jankovich Dezsőt, Eger polgármesterét bizta meg a memorandum ama részének elkészítésével, mely a városok anyagi ügyeivel foglalkozik. A tervezet vonatkozó része így hangzik:

Első sorban arra kérjük a magas kormányt, méltóztassék odabátni, hogy az 1886. évi XXII. t. czikk 38-ik §-a túrltlessék, nincs ugyanis értelme annak, hogy ma, midőn az általános állami adófizetési kötelezettség korszakát éljük, külön kaszokat alkossunk, melyeket az állam a községek és városok rovására oly kedvezményben részesít, a melyben a városok sajtó tisztviselőiket nem részesíthetik. Mért ne fizessen az állam hivatalnokai, katonatiszt, törvényhatósági tisztviselő stb. községi adót, amidőn ők a város által nyújtott minden előnyt élvezik, sőt rendszerint sokkal követelőbbek, mint a város azon lakói, kik a magas pótdadót fizetik s kik legnagyobb részben megközelítőleg sincsenek azon anyagi helyzetben, mint amazok. Valóban semmivel sem lehet indokolni, hogy a rosszul fizetett városi tisztviselő fizet pótdadót annak a városnak, melynek szolgálja, az állami pedig nem.

Lehet-e például egy miniszteri tanácsos, egy katona törziszt, alispán javadalmazását csak viszonylag is összehasonlítani egy polgármester, városi tanácsnok, pénztárnok vagy számtiszt javadalmazásával? s miért ne fizessen pótdadót egy tábornok, vagy egy pénzügyigazgató, ha fizet egy kisiparos, vagy egy egynéhány száz korona értékét képviselő ház vagy földecske tulajdonosa? Egyenlő mérvben élvezett előnyökről fizessünk egyenlően valamennyien.

Az állami adók kivétele, könyvelése, nyilvántartása, behajtása körül gyakorolt városi működésért kellene díjazni a várost a behajtott állami adók 10 százalékaival, ezzel csak a viszonyosság elvénk tenne az állam eleget; azon esetben ugyanis, midőn az állam hajt be járulékokat a városok javára (például a vasuti árak után járó közvetívm beszédésénél), a behajtott összeg 10 százalékat köti ki magának.

És ne méltóztassék hinni azt, hogy a végrehajtási költségekkel a városokat kárpótolni lehet, hiszen végrehajtási költség csak olyan adó után szedhető, melyek törvényes időben be nem fizetnek, ellenben kivetni, könyvelni, nyilvántartani, beszédni és az adóhivatalokba beszállítani kell azokat az adókat is, melyeket törvényes időben befizetnek.

A többi állami teendők teljesítéséért, így a katonaaillási előmunkálatokért, melyek már az előző év őszén megkezdtek, a lajstromok összeállításáért, újonczozásért s a közös hadsereg, a honvédség, a póttartalék, a népfelkelők stb. egész évi nyilvántartásáért; állami anyakönyvvezetésért, bünesetek, nyomozásáért, átvonuló katonaság beszállásolásáért (itt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az ezzel járó kiadásért a városok kártalanítást kapnak ugyan, de a vármegyéktől és abból a kártalanítás alapból, melyet a városok és községek megyei pótdadókép fizetnek, tehát tulajdonképen csak a maguk pénzét kapják részben vissza) s általában mindama teendőkről, melyeket a városok az állam érdekében közegészségügy, közrendészet, állategészségügy, népoktatás, statisztikai adatok gyűjtése, mezőgazdasázt stb. terén teljesítenek, engedje át az állam a bor- és husfogyasztási adók teljes jóvedelmét. Mielőtt azonban azt tenné, a fogyasztási adók javítása érdekében szükségesnek tartjuk a borfogyasztási adónak legalább 70 százalékkal való csökkentését és csupán 80 százalékkal magasságában való

meghagyását. Ezen memorandum kereté szűk ahhoz, hogy abban ezen intézkedés óriási előnyeit kifejtessük, hogy kellően megvilágíthassuk ennek a szőlőtermelésre és borkereskedelemre kibátó jótékonyágát. Szavunk csak visszhangja kíván lenni annak az élénk óhajtatásnak, mely e téren évek óta legilletékesebb helyekről felhangzik. Ezzel kapcsolatosan lehetne a szeszadót ugyanolyan mértékben emelni, hogy a milyen romboló a szesznek a hatása az emberi szervezetre, époly méregdrágán juthasson hozzá a nép és szokják hozzá a boriváshoz, természetesen a mérésélt boriváshoz. De mert az emberiséget a szesz élvezetéről teljesen leszoktatni nem lehet, az állam a szeszfogyasztási adó emelésével kapja meg azt a jövedelmet, melyet a borfogyasztás átengedésével feladott. Helyesbítenni kellene a huszofogyasztási adót is, ennek némely létele leszállítható volna, míg más telek magyarzata szabatosabbá tételhetnék; hogy ne adjon maga a szabályzat alkalmat a visszaélésre, mint a hogy például csalmi lehet a borju-fogyasztási adótételénél, melynek magyarzata megtűri, hogy 3, sőt 4 éves marha is a borjura kiszabott fogyasztási adó tételéve rovassék meg.

Miután némely város tulságosan meg van terhelve oly kötelezettségekkel, melyeket állami intézmények létesítése alkalmával — a legtöbb esetben a kényszerhelyzetnek — engedve magára vállalt arra kérjük a — magas kormányt: méltóztatásuk elrendelni, hogy ezen kötelezettségek minden városban revízió alá vésenek s különösen oly városokban, melyekben ezek túlmagasak s nyomasztóan emelik a városi pótdát, s méltányosságuk megfelelő mérvben leszállítsanak. Jövőre nézve pedig elvileg megállapításék az, hogy állami intézmények létesítésénél a kormány a városoktól sem természetben, sem pénzbeli hozzájárulást nem csak nem követel, de azt önkéntes felajánlás esetében sem fogadja el s ily intézmények létesítésénél a jövőben minden tekintet félretételével bizonyos sorrendben részesíti a városokat.

Ezzel körülbelül ki van merítve az, amit az állam tehet a városokért, illetve amit tennie kell a saját maga jól felfogott érdekében.

De ha elérni akarjuk azt, hogy a városok olyan arányokban fejlődjenek, mint a művelt Nyugat városai, akkor nemcsak állami támogatásra, illetve az abból nyrendő anyagi előnyökre kell támaszkodnia, hanem oly intézményeket is kell létesíteni, melyek a nélkül, hogy a polgároknak az eddigieknél nagyobb terhet rósnának, a városoknak új jövedelmi forrásokat nyitnak meg, milyen például a kötelező tűzbiztosítás, vagy városi takarékpénztár felállítás.

P. N.

Hirek.

Nyaralás.

Zombor, június 28.

Június végét járjuk, az iskolaévek vége, a hivatalnok szabadsága most kezdődik, szóval itt van hivatalosan is a nyaralás kezdete.

Amit a család tíz hónapon keresztül kifizött vagy kivészedett, az most végre valóra válik. A kedves téli álom, mely szebb tájak felé vitte a csendes szunyaddó békés családapát, most tiszta valóságá lesz s a nehéz éjszakák lidércnyomása elvész a vágyak beteljesedésében.

Pálmaligetek forró virányain, hús tengerparton, vagy csak tóparton és hársfaligetekben fejezti el az emberig és boldogabb husz százaléka a város fojtó porát és olvadó aszfaltját.

Nincs napi robot, nincs íróasztal mellett

való görnyedés, nyugta van az embernek az aktától, de meg minden évközi gondjától.

Az ilyen évközi gondok közé tartozik a nyaralás helyének kiválasztása is és ez az egy talán elhomályosítja egy kissé a pálmaligetes és napugaras téli álomk egét. De ott kinn ez a gond tárgyalat és idejémulta gond. Mert amint eljön június utólfaja, megkezdődik a nyári vándorlás, a nyári huzás, akárcsak őszel a madaraké és a szélrózsa minden irányába viszi a vonat azokat, akiknek a sors kedvezése megadta a nyaralás lehetőségét. Két hónapi teljes gondatlanságot és pihenést.

Es tart a népvándorlás egyik helyről a másikra, amíg csak meg nem jelenik a levegőben a szép napok végét jelentő ökönyál egészen a vénasszonyok nyaráig.

De addig is pezsdülő élelenség tölti be a nyaralók és furdók falait vagy talán inkább fűt. Fehér flaneruhák, vidám arczok és tréfálkozó szavak mindenütt és haute saionja van a flirtnek.

Mert a flirt, ha a téli szurok egyetlen tartalmát képezi is, virágzása tetőpontját mégis csak nyáron éri el. A tavasz, a május, az első szelmelek temetője, de a lángugáru nyár a maga bódító hevével melegebb és álmosabb örököknek kedvez.

Es ez a nyári flirt karakterisztikója. Melegebb és álmosabb mint az év bármely más szakában. Azonkívül pedig nyáron a fiatalok legfőbb sportja. Tenisz, úszás, nyaralókön, furdókön csak kerete néki és csak az ő érdekét szolgálja. Rajta túl már alig van valami és ha van is, hát öreg bácsik és elkeseredett nénik multságában áll.

Az elkeseredett nénik közt azonban nincsenek a mamák, az emberiség egy külön válfaját képezik, akiknek sasonöröme férfiak rabsgja, rószalánccokkal való megköltözése. Ez is egyik velejárója a nyaralóknak és itt nemcsak a papák és mamák téli álma valósul meg, hanem a leányok bugó imádsága is meghallgatatik. Mert hát nyár van, a beteljesedés és a gyümölcsérés ideje, amikor még a vágyaknak és óhajtatásoknak is aratása van. Es hiszen ugysem tart sokáig, jön megint az ősz és kezdődik megint előlőrl a munka, a hivatalbajlás, no meg a jövő nyaralás korán jelentkező gondjai.

*** Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Kirepeszki Pál topoljai és Flány Péter balatonfüredi járásbíróági írnokokat kölcsönösen áthelyezte.

*** Nyilvános köszönet.** A vallás és közokt. miniszter Zombor sz. kir. város tanácsának tett iskolai segélyeiért kifejezte köszönetét.

*** Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Dobranov István zombori törvényészeki díjnokot a zombori törvényészekhez írnokká nevezte ki.

*** Gyász istentisztelet.** Szombaton, júl. hó 1-én a kaszinói dalárda közreműködésével gyász istentiszteletet tartanak József főhercegeért.

*** Zomborban végzett iskolatársak találkozósa.** Most, hogy az iskola kapui bezáródtak, a tanulólleke búcsút mond, annak az iskolának, ahol megtanulta szeretni a hazát, ahol megtanulta imádni az Istent, Ifjaink, honleányaink szeretete azonban sokalkta magasabb, hogyssem feledni tudná egy pillanatra is azt az iskolát, amely neki műveltséget és kenyeret adott. Eppen ezért, hogy szeretete sohsem muljék el, hogy legyen mindig egy újabb, amely előtte fel villanyozza az édes gyerekes multat, elhatározták, iskoláink utolsó évfolyamának tanulói, kötelező nyilatkozat és adott szó alapján, hogy időnként találkozni fognak. Így gimnáziumunk ifjúsága 10 évre, kereskedelmi iskoláink ifjúsága 8 évre, a felsőbb

leányiskola VIII. oszt. tanulói pedig 5 évre kötődtek egymással találkozási szerződést.

*** Városi közgyűlés.** Lapunk vasárnapi száma tévesen referált a városi közgyűlés megtartásának napjáról. Helyre igazítjuk itt amulktori hibánkat azzal, hogy a közgyűlést nem július 6-án, hanem 3-án hétfőn tartják meg.

*** Függetlenségi mulatság a Sikararól.** A mindn felé óriási tetszést arató, ősi stílyű függetlenségi mulatságot Péter Pál napján fogják megtartani a Sikararól. Nemcsak városunkból, hanem a szomszédos községből is sokan jelennek meg ezen a szép sikerűnek ígérkező mulatságon, amely egyúttal hivatal lesz egybe fűzni a függetlenségi eszmék bátor harcosait.

*** A szerb tanítóképezde áthelyezése.** Jól értesült forrásból vésztük a hirt, hogy a karlocazi gör. kel. szerb patriarcha fennhatósága alá tartozó zombori szerb tanítóképezde mely mint egyedüli e hazában, már évtizedek óta itt Zomborban a szerb felső leánynevelés tenn misziót teljesített — a tantermek szűk volta és egy megfelelő leány internátus hiánya miatt már az 1906—1907-iki iskolában Nagykikindára helyeztetik át. Három város versenyzett a képezde megnyeréséért Nagybecskerek, Nagykikinda és Pancsova. A nagykikindai szerb egyház ajánlata fogadtatott el mivel ez volt a legelőnyösebb. Ugyanis, gyönyörű tantermeteket bocsájt e czérla rendelkezésre, leányinternátust léptet életbe és az összes átköltözési költségeket hajlandó fedezni. Tehát Zombor városa ezt a felső iskolát a gör. kel. egyház nembánomsága miatt elveszíti!

*** Anyakönyvi hírek.** 22, 23, 24, 25, 26 és 27-én elhaltak: Mailing Márton 49 éves, Kelts Dömötörnő 50 éves, Müller József 81 éves, Graba Perenz 86 éves, Ebling János 44 éves, öz. Zákó Péterné 75 éves, öz. Dusanits Györgyné 60 éves, Mandits István 1 hónapos, Makra Györgyné 40 éves, Szladits János 22 éves, Szimenidis Veszelinka 2 hónapos, Lánzókor Antalné 45 éves. Házasságot kötött: Marinovits Mihály és Kapusi Margit Zombor, 16 születés.

*** Tanképesítő eredmény. A** zombori gör. kel. szerb tanítóképezdeben e hó 24-én fejeztettek be az ideai tanképesítő vizsgálatok a következő szép eredményny: K i t ü n ő e n képesítettek: Terzits Darinka (Perlasz), Petrovits Ivjanka (Szt. Márton), Marozikits Jeliszveta (Ó Palánka) és Pandurovits Stefánka (Zombor). I g e n j ó l: Petrovits Danicza (Fehértemplom), Jездimirovits Zorka (Zombor), Jermics Zorka (Mitrovitz), Manojovits Mária (Szt. Tamás), Gedremenz Olga (Fehértemplom), Sztajits Otília (Nagybecskerek), Nikacseva Rakila (Sztapár), Bukur Mária (Szabadka), Grujits Sztanika (Zombor). J ó e r e d m é n y e l: Radits Alekszandra Baranda), Lallosevits Bojana (Zombor), Tomics Milicza (Zombor), Nikolajevits Zorka (Mohol) Szredojevits Zorka (Zombor), Jovánovits Zsófia (Baranda), Popovits Krisztina (Tomasevác). E l ő s z e g e s e k: Beka Danicza (Révaufalu), Barbuty Emilia (Jarkovác) Bikár Milena (Zombor). Két jelölt 5 hónapra 2—2 tantárgyból és egy, egy tantárgyból ismétlő vizsgára utasítottat.

*** Meghívó.** A zombori izr. férfi dalárda f. évi július hó 2-án d. u. 4 órakor a sikarai erdőben saját alapja javára hangversennyel és táncozal egybekötött nyári mulatságot rendez, melyre a n. é. közönség ezenest tisztelettel meghívatik. Belépődij egy személy 60 fill. Négytagu családjegy 2 kor. Kedvezőten idő esetén az ünnepély egy hét múlva azaz július 9-én vasárnap tartatik meg. Külön műsor külön a pénzárnál ingyen lesz kapható. Tánc kezdete este 8 órakor, melyhez a zenét Sipos Ferko közkezdveltségi zenekara szolgáltatja. Felülkötések köszönet-

tel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztanak. Gyerek előre válthatok Keszler Dezső úr óráis és ékszerész üzletében. Hazafias tisztelettel a dalárda rendezősége.

† **Halálozások.** Junius hó 25-én temették el bajsai Zákó Péternét. A temetésen részt vett a város színe java, hogy elkísérhesse az áldott lelki öreg asszonyt utolsó útjára. A család a következő gyászjelentést adta ki: Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hőn szeretett jó anyánk, nagyanyánk és anyósunk bajsai Zákó Péter özvegye szül. Gyendy Lóna rövid, de súlyos betegség után 75-ik évében f. évi június hó 24-én reggeli 7/8 óra körül jobblétre szendertült. A drága halott tettemei f. évi június hó 25-én délután 1/3 óra körül fognak a gör. kel. szerb szent Györgyről nevezett templomban beszenteltetni és azután a szerb nagytemetőben a családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Zombor, 1905. évi június hó 24. Legyen nyugalma csendes, emléke áldott! Millassevits Sándorné szül. Zákó Szandi, Zákó Milán, dr. Zákó István, gyermekei. Dr. Millassevits Sándor, veje. Zákó Istvánné szül. Mihajlovits Melánia, Zákó Milánné szül. Rábl Ilka, menyei. Dr. Tatits Péter, dr. Birvaszky György, Millassevits Emi, Zákó Olga, Zákó Milán, Zákó Maja, Zákó Fedora, unokái.

Lán czk or Antalné szül. Schneider Iona vármegyei tiszteletbeli főjegyzőnk szeretett neje, folyó hó 27-én hosszas szenvedés után elhunyt.

• **Ujvidékről** írják, hogy a pirosi határban hétfőn délután a jégeső nagy kárt tett. A buza majdnem teljesen tönkrement, míg a kukorica még összeszedheti magát.

• **Névmagyarosítás.** Adler Soma bácsfolyai illetőségű zombori lakos bankhivatalnok „Bodnár”-ra változtatta családi nevét.

• **Eljegyzések.** Königstättler Károly Ujvidékről eljegyezte Löwy Bella kisasszonyt Zimonyban. — Dr. Csauscher Jakab bácsalmási ügyvéd eljegyezte Kram Erzi urhölgyet, Kram György nagygyáradi birtokos lányát.

• **Ujra jégverés.** Szivacsról írják: Az újszivaci határban a jégeső ismét garázdálkodott s újlag a vetés között óriási pusztulást vitt véghez. A gazdák a legelsőbbébe kétségbeeséssel néznek a jövő elé, mert a fenyegelő tornyosuló fellegek örökösen vetésük felett vitorláznak.

• **Az Omnibusz vállalat.** Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy az Omnibusz déli 12 órától kezdve minden órában a sikarába oda és vissza közlekedik, viteldij személyenkint 30 fill., gyermekek 20 fill. A Ferencz csatornára naponta 4 órától minden fél órában viteldij 20 fill., gyermekek 10 fill.

• **Vonatösszeültetés.** Folyó hó 26-án délelőtt 11 órakor a bajmoki állomáson óriási karamból történt. Két gyors-terhet vontató mozdony éppen a váltó előtt összeültözött. Az összeültözés olyan nagy mérvű volt, hogy a Szabadkáról jövő 3163-as, a Zomborból menő 6142-öst teljesen összezúszta. Amint bajmoki levelezőnk jelenti, a kár, a mozdonyvezető hanyagságából származik. Az anyagi kár nagy. Ember életben nem esett kár. Szegedről külön vonattal hoztak 50 munkást, akik a gépek és a pályaváltó helyreállításán fáradoznak. A szolgálatban lévő bajmoki hivatalnokot úgyszintén a gépkezelőket azonnal felfüggesztették. Most a vizsgálat van hivatalos kideríteni, hogy kit terhel a vétkes könnyelműség.

• **Kereskedelmi iskola Szabadkán.** A szabadkai iskolászek Varga Károly elnöke mellett legutóbb tartott ülésén egy felsőbb kereskedelmi iskola lé-

tesítését mondotta ki határozatlanlag. Ezen eszme mielőbbi megvalósítása érdekében nagy tevékenységet fejtenek ki Abrasics Antal polg. iskolai igazgató, Dr. Klein Adolf, Dr. Lipozencsics László és Mezner-Ferenecz felügyelő igazgató.

• **Az érettségi áldozata.** Egyik számunkban jelentettük, hogy a szabadkai főgymnasium egyik jeles tanulója Bresits Kosztics Miklós a napokban édesanyja házában nyomatlanul eltűnt és hogy az ifjút az keserítette el, hogy az érettséget egy évre visszavetették. Most azt a megdönbentő hírt közlik lapunkkal, hogy a szerencsétlen felette öngyűlölettel a szabadkai tügyfás erdő kútjában halva találták. A hulla már 6 napja fektet a kútban. Itatni járó gulyások találták meg. Temetése nagy részvét mellett hétfőn ment végbe.

• **Dudás Emil bünygye.** A zentai polgármester fiának, a 16 éves Dudás Emilnek bünygyét tárgyalta e hó 26-án a szabadkai esküdtszék óriási érdeklődés mellett. Dudás Katona Emil tanulóársát egy insultus miatt egy revolverrel meglötte. A golyó a fülét keresztül furta, a sérülés nem volt veszélyes. Katona 19 nap múlva felépült. Az esküdtek d. u. 5 óra után vonultak vissza és körülbelül 20 percznyi tanácskozás után hozták meg az ítéletet, mely Dudás Emilre csupán a bűnös gondatlanságból okozott súlyos testi sértésben mondta ki vétkesnek. A törvényszék ezen az alapon Dudás Emilre 600 korona fő és 60 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

• **A miniszter közönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bajai 48-as honvédtisztületnek az ottani főgimnázium tanuló javára 200 korona tőkével tett alapítványt közönetét nyilatkoztatta.

• **Iskolai alapítvány.** Mult vasárnap az óbecsei zsidó népiskola záró vizsgáját egy váratlan körülmény tette megzavartat. Ugyanis megjelent a vizsgán Freund József nagybirtokos és gyáros és tudtára adta az elnöknek, hogy ő a mai nappal 400 korona alapítványt tesz le a hitközség kezelésébe azzal, hogy annak kamatait négy, minden osztályból kiválasztva egyet-egyet, legjobb tanuló kapja a vizsga napján. A vizsga végeztével dr. Galambos Pál elnök, a tőle megszokott ékes szólással hozta tudomásra az örvenkedés és nemes lélekre valló alapítványt és megható hangon esztelte a szülők és tanítványok közönetét annak, a ki nemes szívvel a kicsinyekre is gondolt és azok türevését óhajja így örök időkre megjutalmazni. A szép jelenet hatása alatt távoztak a szülők és gyermekek haza a vizsgáról, bizonyára azzal az óhajással, bárha az ég áldása szállna a bőkezű adományozóra és családjára.

• **Vidéki hírlapírók kongresszusa.** Az ország minden részéből összegyűlt újságírók vasárnap délután tartották értekezletüket Szegeden. Az értekezlet, amelyen mintegy hatvan napilap volt képviselve, elnökké Tiszi Lajost választotta. A megjelenteket az újságírók nevében Szakács Andor szerkesztő üdvözölte. A gyűlés Sas Edéné és a szegedi újságíróknak a kezdeményezéséért köszönetet szavazott. Azután Róna Lajos előterjesztette memorandumát, amely az újságírók anyagi és erkölcsi helyzet javításának módozatát körvonalozza. A gyűlés Pálczó László, Balassa Armin, Stauber József, Biró Pál, Kunoz Jenő, Ujlaki Antal, Ujváry Péter és mások hozzászólása után a javaslatot elfogadta, kimondván az országos szervezkedés szükségét és bizottságot küldött ki a végleges javaslatra. A bizottság érintkezésbe fog lépni a kiadókkal, hogy a fölmerült kérdéseket kölcsönös egyetértéssel oldják meg.

• **Ninos idő a szigorlatokhoz.** Az eléggé nem kifogásolható rendszer, hogy hazánk óriási számu jogászúsága csak a két egyetemen tehet szigorlatot, meghozta immár a maga gyümölcsét. A kolozsvári tudomány egyetemre oly tömegesen jelentkeznek a szigorlatozók, hogy a fizikai idő nem engedi, hogy valamennyit vizsgára bocsássák, ezért több mint 200 jelentkezőnek a szigorlatra való kérelmét elutasították. Az elutasítottakra nézve ez legalább két hónapra esztiséget jelent, ami tanulmányaik egész további folyására zavaró kihatással lesz. Ez a lehetetlen állapot tán majd megérleli a régóta táplált tervet, hogy a vidéki főiskolákon is szigorlati bizottságokat szerveznek. Mert az már teljesen tartatlannak, hogy időhiány miatt legyenek kénytelenek egy nagy csoportot a vizsgálatról visszautasítani.

• **A tejszövetkezet panaszza.** A regőzei tejszövetkezet panaszt tett a bajai járásbírósnál, hogy valaki behatolt a szövetkezet helyiségébe és onét elvitte a kulcsokat és berendezési tárgyakat.

• **Pécs-Baja.** Baranya megyében egy új, báttaszék-pécsi, vasut kiépítését tervezik és pedig oly mód, hogy a baja-báttaszéki vasut kiépítése után Pécs és Baja között motoros vasuti közlekedés legyen. Erre a vasuton Pécs város 400.000 koronát hajlandó áldozni.

• **Csalás hamis pénzzel.** Azaz, hogy semilyen pénzzel sem volt képes Hiesli György szabályi lakos — kinek lelkét egyébként már sok ilyenfajta bűn terhelte — Lechmann Jakab tiszafüredi mézáróst elámitani és tőle 1100 koronát kicsalni. A hamis pénz csak ürügyül használta fel. Többször szóba olegyedett Tiszafüreden áldozatával és azt ajánlotta neki, hogy 1100 korona jó pénzért 3000 korona hamis, de melyen a hamisításnak nyoma nincs, pénzt ad. Amár nagyon is kopott csalásmódozatnak tényleg felült Lechmann. Adott Hieslinek 1100 koronát, melyet ez vigan zsebevágott és haza: Szabályra utazott. Már el is költötte a pénzt, amikor Lechmann észrevevén a csalást, Szabályra jött, hogy Hieslitől megtakarított tőkét visszazserezhesse. Feljelentésére elfogták Hieslit, de ez az egész dolgról hallani sem akar, még azt is tagadja, hogy valaha látta volna a károsultat. Mindazonáltal folytatták ellene a nyomozást és a büntetőfeljelentést megtették.

• **Bicskázás Bajmokon.** A Sorg féle bajmoki gőzmalomból folyó hó 24-én este két jókedvű molnár ment hazafelé. Utközben betértek egy korcsmába, hogy kedvüket fokozzák. Azonban nem sokáig idogálhattak együtt, mert nézeteltérés támadt közöttük, aminek az lett a vége, hogy alaposan összevesztok, úgy annyira, hogy a vendégülönek is közbe kellett lépnie, aki kituzskolta a veredkedőket. Alig léptek azonban ki az utcára, Maizl Jakab bicskával rontott ifj. Plóli Ferencz molnár társára s annyira összeszurkálta, hogy életéhez kevés a remény. A késelő molnár, a tett elkövetése után megszökött. De erősen nyomozák a tisztességellen embert aki a bűnt eltagda követni de a büntetést nem merte megvárni.

• **Gyilkosság.** Ujvidéken Belánszky Ilija 20 éves legény Brankovits Gáspár 45 éves napzámotot vasárnap szobuzól fejsszével agyonlötötte. A tettest elfogták.

• **Üngyilkossági kísérlet.** Folyó hó 24-én a délelőtti órákban Topolyás Téglás Bálint szódaviz gyáros leánya Beles Józsefné, a ki ugyan jelenleg férjétől külön váltán él, üngyilkossági szándékból szerezskült ivott, a mit a hozzátartozói még idejekorán észrevették s orvosért

küldöttek. A ruglóni orvosi segély következtében sikerült Beleszót eszméire hozni. Tettének oka, állítólag életuntság. Előben maradáshoz van remény.

*** Borzalmas gyilkosság.** Nesity (Boroczki) Szima ópalánkai lakos f. hó 22-én több ízben reálított feleségére, s a midőn a golyó nem talált, nyakát bestiális módon egy éles késsel ketté vágta. A gyilkos tette indokál az hozza fel, hogy felesége az Amerikából hazaküldött pénzt elpazarolta és hogy a megölt, vele élni nem akart.

(**Mint minden évben,** ugy az idén idén is nagyértékű karácsonyi ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a Pesti Napló. Ez a kiütően szerkesztett élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bémulatot és elragadtatást kellet ajándékalbumaival előfizetői körében s ezek évről évre sok ezer új előfizetőt hódítottak e lapnak, mert azok valóban úgy a tartalom becseré, mint a kiállítás pompájára nézve felülmulnak minden várakozást. Az idén a Pesti Napló „Modern Magyar Festőművészek” című albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek előkészítő munkálatai már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja mulni és ingyen fogja megkapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki eddig legalább $\frac{1}{2}$ évet befizetett és egy további fél évi előfizetésre magát kötelezte. A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor. — $\frac{1}{2}$ évre 14 kor. — $\frac{1}{4}$ évre 7 kor. — Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

Irodalom és művészet.

Rovatvezető: KISS ANTAL.

ISTENHEZ KÖZEL.

Mikor boldog gyermekkorom
Derengő, vidám hajnalán
Összetéved picziny kezem
Imádkozásra, jó anyám:

Mit tudtam én, kihez rebeg
Fohászt könyörgő ajkam,
Mit tudtam én, hogy ő neki
Világrontó hatalma van.

Mondád anyám: a kis virág
Pompája, disze tőle jó.
Sötét, zimankós éjszakán
Álmodásuknak erő ő.

Híttem. Eszembe nem jutott
Kétkedve titkát kérdeni.
Elöttem álltak biztaton egy
Mosolygó ágnak fűrtel.

De ha dörrent az égi bolt,
Rám szállt borongó sejtetem,
S te biztatól: a bűnösökke
Haragszik Isten, gyermekem.

S ahol csatázott a vihar,
Honnán a szélvész szárnyra kel,
Remegve pliantottam a
Villámok bölcsejére fel.

Megnynli nem mert ajakam,
Félvén, hogy kis szivem szavát
Dörgő égek királya te,
Nagy Isten, meg sem hallanád.

Trónod elém a feihón tétra
Festé a rémült képzéte . . .
Pedig nem voltam soha tán,
Uram, — szívedhez közelebb.

MADAI GYULA.

Nagyanyó mesél.

Eseménydús napok jártak akkor Magyarországon. A nemzet végre felemelte fejét, melyet eddig járómba hajtott s küzdeni kezdett jogai érdekében. Lázban volt az egész ország. Szabadság, egyenlőség, testvériség utáni vágy mámorító érzése dobogtatta a beleket. Mig nagyjaink terveztek, addig az ország minden részében szervezkedtek, s csapatostúl gyűltek a zászló alá.

Egy este a mint szokott helyünkön, hallgatába merülve, hirtelen felmutattam: Nézd azt a csillagot mennyivel fényesebb és nagyobb mint a többi.

Az a szabadság derengő hajnalának csillaga, felelte halkán. Aztán ismét elhallgattunk. Jövendő véres nagy napok előérzete tartotta fogva lelkeinket. Csak mikor elváltunk mondta kezemet a magáéba tartva: „Mennem kell!” . . . „Menj!” szoltam, s aztán egymás nyakába borultunk és sirtunk örömlünkben, hogy ilyen jól megértettük egymást.

Másnap elment. Azontul estenkint magányosan ültem a kis padon és néztem a nagy fényes csillagot, mely minden este a szokat helyen fejtelt. Valami babonás érzés fűzött ehhez a csillaghoz. Megrögzött lelkemben az a gondolat, hogy ennek a csillagnak a pályafutása összefüggésben van azzal a szent ügygyel, melyért most harcolnak. S ugy láttam hogy minden este szebb, nagyobb, fényesebb. — Azalatt pedig jöttek a hírek, melyek ujjongó boldogsággal töltöttek el minden magyar szívet. Minden ajk azt beszélte minden szemből annak a tudatnak öröme sugárzott ki, hogy felvirrad nemsokára a szabadság napja.

De egyszerre elsötétült a láthatár a kettőzött ellenség golyózáporától. Bánat-váltotta fel az örömet, könnyé változott a mosoly. A hírek egyre szomorubbak lettek. A megtizedelt magyar csapatok még hősiessen tartották magukat. Halál vagy szabadság! volt a jelszavuk. Hősies elszántsággal küzdöttek, halálmegevetéssel mentek a legnagyobb veszedelemben s ott megtalálták az egyiket, a halált.

S az a nagy az a fényes az a ragyogó csillag lefutott az égről. Egy pillanatra egy égő sáv világította be a sötét éjszakát, aztán ismét sötét lett sötétebb mint azelőtt — — — — —

A szomorú napok lezajlása után senkinek sem jutott eszébe hozzátartozói iránt érdeklődni. Meghaltak a hazáért. . . meg sem siratták őket. Időnként egy-egy hazakerült bémán, betegem csak ő nem volt köztük.

Egyszer aztán megjött Ő is egy enyhe őszi estén. Érezte, hogy ott fog találni a kertben a megszokott helyen s odajött. Lépteinek nesze alatt megzörrennek a lehullott levelek s amint föltekintetem ott állt előttem egy osonka vitész, szakadozott vérfoltos egyenruhában.

Három hónappal később aztán egymásé lettünk.

Nagyanyó elhallgat s gondolatokba merül. A leányka sem meri zavarni, hanem odafeketi bodros fejét nagyanyó ölébe s ő is hallgat.

Már alkonyodik. Az árnyak mind nagyobbráynulnak végre egészen eltűnnek. Leszáll az est s nagyanyó még mindig ott ül mozdulatlanul elmélázva, mialatt szeméből egyre hullanak a könnyek, az ölében nyugvó szőkefürtös fejére.

(Végo.)

— *A sok nyelvű veséynysóra érdekes például szolgál az ó-kori nagy perzsa birodalom roppant hadserege, melynek millió embernél nagyobb tömegét annyi nyelven vezényelték, ahány népből vették. A parancsokat kürtjellel adták tovább a csapatoknak és ott az illető nemzetiségű csapatvezető a csapat nyelvén adta ki a parancsot. Ez a perzsa hadsereg mégis meghódította a világot, a roppant birtoka három földrészén feküdt. A perzsa hadsereget a Világ Történelmének e heti száma ismerteti. Az érdekes olvasmányul szolgáló beces munkából mutatványszámot annak, ki kér, ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, Aradi utca 8.*

Lapunk könyvnyomdájában egy fiu, ki jól tud olvasni, tanonczul felvétetik.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1905. évi május hó 1-től.

Érkezés.		Indulás.	
Szabadka felől.		Szabadkára	
6 óra 30 percz regg.	4 óra 40 percz regg.		
3 „ 31 „ délután	11 „ 27 „ délelőtt		
8 óra 50 percz este	8 „ 51 „ este		
Gyorsvonat:		Gyorsvonat:	
7 óra 53 percz este	8 óra 35 percz regg.		
Gombos felől.		Gombosra.	
11 óra 13 percz délel.	3 óra 41 percz délu.		
8 „ 34 „ este	6 „ 55 „ reggel.		
Gyorsvonat:		Gyorsvonat:	
8 óra 31 percz regg.	7 óra 57 percz este.		
Baja felől.		Bajára.	
8 óra 25 percz d. u.	7 óra 05 percz regg.		
9 „ 32 „ délel.	12 „ 57 „ délután		
6 „ 25 „ regg.	4 „ 05 „ délután		
Ujvidék felől:		Ujvidékre.	
6 óra 20 percz regg.	2 óra 25 percz regg.		
11 „ 20 „ délelőtt	6 „ 51 „ „		
7 „ 00 „ este	3 „ 51 „ d. u.		
Budapestről indulnak a vonatok Szabadka-Zombor-felé			
	Reggel	7.15 sz. v.	
	Délután	1.55 sz. v.	
	Délután	3.20 gy. v.	
	Este	10.10 sz. v.	

A délután 1.55 perczkor Budapestről induló személyvonat érkezik Szabadkára 6.15 kor, tehát a Zomborba 6.50 perczkor induló gyorsvonathoz és 6.55-kor induló személyvonathoz van csatlakozása.

Globus
tisztítókvona

500 koronát

fizelek annak, ki **Bartilla** fogvizének használatát, mellet (üvege 70 fl.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik. (Csomagolásért külön 20 fl. **Bartilla-Winkler Ed. Wien**, 191. Sommergeasse I. Kapható Zombor összes gyógyszeráraitban. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok felelőtlenül jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 all.

Felvétel az adai földmivesiskolába.

Az adai m. kir. földmivesiskola új tanéve folyó évi október hó 1-én veszi kezdetét, melyre az iskola igazgatósága 4 ingyenes és 15 fizetéses helyre pályázatot hirdet.

Az iskola célja: a kétvétes tanfolyamon a fölvelt növendékeket a mezőgazdaság minden ágában — felkarolva növénytermelésnél a vidéken általában termelt gazdasági növényeken kívül különböző miveleti növényeket kísérletezés céljából, állattenyésztésünkön pedig a tenyésztés megváltoztatásával a jövőben főként a pirostarka szarvasmarha, valamint angol húsértés tenyésztését üzve — leginkább gyakorlatilag kiképezni, hogy a tanfolyamot végezve, képesek legyenek saját gazdaságukat okserűen miveleti s kezelni, esetleg nagyobb birtokokon mint gazdasági felügyelők, kulcsárok, majorgazdák alkalmazást nyerhesenek.

Pályázati feltételek: 1. Mind a fizetéses, mind az ingyenes helyekre csak a 17. életévüket betöltött s a földmives osztályhoz tartozó ép s erős testalkattal bíró ifjak vétetnek fel. Akik katonakötelezettségüknek eleget tettek, vagy hadmentességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Az ingyenes helyekre kizárólag csak szegénysorsu ifjak pályázhatnak s felvétel után ingyen részesülnek az oktatáson kívül élelmezés, lakás (ágyneművel), fűtés, világítás, mosás és orvosi gyógykezelésben.

3. Azon növendékek, kik saját költségükre vétetnek fel, ezen ellátásért évi 300 (háromszáz) koronát tartoznak fizetni negyedévi előleges 75 koronás részletekben.

A folyamodványok **folyó évi augusztus hó 1-ig** adandók be, melyhez a következő okmányok csatolandók:

- keresztlevél;
- orvosi és újraoltási bizonyítvány;
- hatósági erkölcsi bizonyítvány;
- iskolai bizonyítvány legalább is négy elemi osztályról;
- a saját költségés növendékek részéről írásbeli nyilatkozat a szülők, esetleg gyám által kiállítva (s tanuk előtt aláírva), hogy a teljesítendő fizetéseket elvállalják s pontosan teljesítik;
- az ingyenes helyre folyamodók részéről szükségeltetik hiteles irat, mely feltünteti az illető szüleinek vagyoni állapotát, foglalkozását, valamint folyamodó testvéreinek számát s életkorát;
- az ingyenes helyre folyamodók folyamodványaihoz ezenkívül még hatósági szegénységi bizonyítványt kell, hogy csatoljanak.

Megjegyzendő, hogy azon tanulók kérvénye, kik saját költségükön óhajtanak az iskolába belépni, az igazgatósághoz czimzendők, akik pedig államköltségen óhajtanák magukat felvételni, azoknak kérvényeiket a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszteriumhoz kell czimezni, de az iskola igazgatóságánál beadni.

Bárminemű esetleges tudnivaló és tájékoztatás fentieknek kívül nyerhető az iskola igazgatóságánál szóban vagy írásban.

A folyó tanév végével az iskolából kilépő növendékek mint magtárosok, gazdák és felügyelők szeptember 15-ikére leendő belépésre a t. gazdák önközségnek szives figyelmébe ajánlatnak.

Az adai m. kir. földmivesiskola igazgatósága.

MAYER gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.

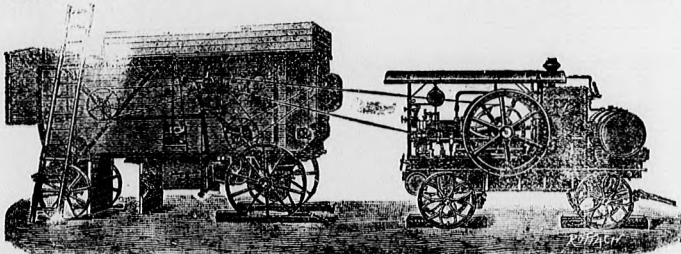
Készít mindennemű kitérő és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Gazdasági gépeket, kitérő és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva.

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gépgyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszázó gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve — Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

RADIUM az**Igmándi****KESERŰVIZBEN.**

Artalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben részkező csirját számtalan kezdődő komoly betegségnek, **elejét veszi ezzel a kórananyag elhatalmasodásának a szervezetben.** — Megrögzöttebb gyomor-, bél- s egyéb belső bajokban mint ivókúra rendkívüli gyógyhatású. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hashajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivópohárral, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható Zomborban minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f, — Főszéküldés a forrás tulajdonosan

Schmidthauer Lajos

gyógyszerész által Komáromban,

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismer és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható gyógyszerárakban

Óvakodjunk utánszaktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY, "Korona"-gyógyszerára

Budapest, VIII., Kálvin-tér.

3404. sz.
1905.

Pályázati hirdetés.

Bács Bodrog vármegye hódási járásához tartozó Militás nagyközségben az üresedésben levő községi orvosi állásra a pályázatot **folyó évi július hó 31-ig** meghozza szabhatom.

Az orvosi állással egybekötött javadalmaszást a következők:

1. Évi 1600 korona középszűzítés, 200 korona lakbér havi, illetve negyedévi előleges részletekben a községi pénztárból.

2. Látogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 korona 20 fillér.

3. Halottkémlésért 40 fillér.

4. Műtétidíjak:

a) foghuzásért 1 korona;
b) külső, a bőr felületén eszközrendő próbb felvágás vagy szúrásért 2 korona;

c) seb bevarrás és felnyitás 10 korona;

d) szülésnél való közreműködés a test

külső felületén levő jelentékenyebb dagana-

tok eltávolítása, fül, szembaj s egyéb helyen

végzendő plasztikus műtétekért 20 korona;

e) szülésnél végzendő s minden belső

nagyobb mérvű műtétekért — ideértve az

amputálást is — 40 korona.

Teljesen szegények díjmentesen gyógy-

kezelendők.

Felhívom a folyamodókat, hogy szabály-

szerűen — s a német nyelv ismeretét is igaz-

zó hatóság bizonylattal felszerelve kérvé-

nyeiket hozzám fenti határidőre annál is

inkább terjeszék be, mert a később érkezők

figyelembe nem vétetnek.

Hódás, 1905. évi június hó 19-én.

Szemző Károly,

lőszolgabíró.

Van szerencsém Zombor város és vidéke

tisztelt közönségének becses tudomására

hozni, hogy

táncztanintézetemet

Zomborban, a Vadászkürt szálló diszter-

mében 1905. évi július hó 1-én megnyitom.

Tanítási órák: gyermekeknek és tanuló-

ifjúságnak délután 5—7 óráig; felnőtteknek

este 8 óráig kezdve.

Külön boston-kurzus nyitattik.

Jelentkezni, illetve beiratkozni lehet

naponta lakásomon: Rókus-utca 35. szám.

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József,

okl. táncztanár.

-Nyomtatványok-
a legegyszerűbb-
től a legfinomabb
kivitelig kapható
OBLÁT KÁROLY
könyvnyomdájá-
ban, Zomborban.

Műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
mülakatos műhelyemet

folyó évi július hó 1-étől

Trefort-utca 16. szám alá Spitzer-féle
házba helyezem át.

Elvállalok mindennemű disz munkát diszvas-
kapút, lámpákat, kandelláberokat, és petroleum
lámpákat villanyos erőre átszerelék, valamint min-
den-e szakba vágó munkákat elvállalok.

Rajzokkal és költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Tisztelettel **Glasz Lipót,** épület és mülakatos.

Szándékozom egy finom,

csinos kisasszonyt,

(magyar, elegáns beszéd modorral, ki
németül nem tud) 13 éves leányomhoz
alkalmazni. Illetőnek élénk tempera-
mentuma és kedves társalgási modorral
kell bírnia, több évről szóló bizonyít-
vány, hogy nagyobb leányok mellett
működött, kell hogy legyen. Sajátkezű-
leg irt ajánlatok, életkor, — mely 22
évnél magasabb nem lehet, — fizetési
igények és eddigi alkalmaztatás meg-
jelölése mellett, **Miskolc Zsófia**
úrnőhöz **Eszékre** intézendők.

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágcsuk idején általános
feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűj-
temény a létező legszebb japáni renek-
fajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és
bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe

Temesvár

Arpádelepe.

Schicht-szappan

„szarvas“

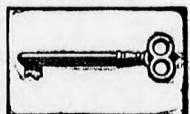
vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

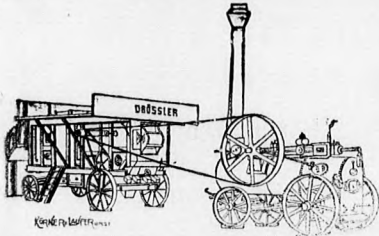

MILKA SUCHÁRD

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MAGGI-FÉLE LEVES- és ÉTEL- IZESÍTŐ

Épp úgy ajánthatók **MAGGI BOUILLON TOKJAI**, melyekből csupán forró víz ráöntése által kitűnő erő- vagy húsleves készíthető. Tokokban 4 2 adag 20 és 15 fillérért. — Kapható: **WEIDINGER S. és ZS.**, cézegnél Zombor. Maggi kitüntetései: 5 nygydi, 32 aranyem 6 díszoklevel 7 tiszteletdíj. Hetszer versenyen kívül, többi között az 1889 és 1890-ki párizsi világiállításokon. (Maggi Gyula jurytag.)

Drössler Károly
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

Szállít:

Magánjárműket, locomobilokat, teljes gőzeséplőkészleteket, gőzekészleteket,

Milwaukee
fűkaszalógépeket,
arató- és kévekötő-
gépeket, legújabb szerkezetű

„**RAKÓCZY DRILL**“
vetőgépeket és mindenféle
egyéb gazdasági gépet szolid és tartós
kivitelenben.

Arjegyzékkel és árajánlattal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratolt, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hatvány gyógy-szertár által Majna Frankfurt.

Globin

Minden fátadság nélkül

A legszebb fényt varázsolja elő.

A hőr puha és tartós marad.

Egyedüli gyár:

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger u Leipzig

Hirdetések

felvételnek
legelősebb
árak mellett
lapunk
kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
őrőlmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

A „Pesti Napló“

uj
karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkul szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Albumá“-nak, mégis mint teljesen önálló műgyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták; nagyszabású és nagyértékű diszművek százezernyi példányával terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden eddigi ajándékát tulszárnyaló diszművei: a **Modern Magyar Festőművészek-vel**. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitellű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzón megírt életrajzát. A szöveg, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyaltani, elsősorú esztétikusaink könyved előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi lörekvéseinket és a magyar könyvkötőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplora előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 korona. 1/2, évre 14 korona. 1/4, évre 7 korona. 1 óra 2 korona 40 fillér. — Mutatványszámot tisztelesen küldünk.

Tisztelettel

a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.